

ÚPRAVA SOUSTAVY STATISTICKÝCH REGISTRŮ A JEJÍ NAPOJENÍ NA RÚIAN FINIŠUJE

Zdeňka UDRŽALOVÁ¹

¹ Český statistický úřad, odbor statistických registrů, V Ráji 872, 531 53 Pardubice, Česká republika

zdenka.udrzalova@czso.cz

Abstrakt

Úprava, zprovoznění a užívání soustavy statistických registrů jako individuálních entit finišuje a v průběhu roku 2013 budou plně zprovozněny její výstupy. Soustava je integrována do jednotného prostředí, je postupně vzájemně propojována, systémově se odstraňují duplicitně vedené údaje a vytvářejí se podmínky pro vznik zcela nových údajů. V současnosti se dokončuje testování návazností na základní registry veřejné správy prostřednictvím vytvořeného rozhraní a také vzdálená správa prvku základní sídelní jednotka pro Registr územních identifikací, adres a nemovitostí (RÚIAN). Datovým jádrem propojení v rámci statistické soustavy registrů je prvek adresní místo v gesci Registru sčítacích obvodů a budov, který garantuje správu územních číselníků, budov, adres a souřadnicového vyjádření v napojení na RÚIAN. Navíc obsahuje účelové územní prvky, evidenci cca 5 miliónů bytů v České republice, sleduje vybrané základní atributy územních celků prostorového a statistického charakteru, vybavenost budov a bytů. Uživatelé budou moci od druhé poloviny roku 2013 využívat širší paletu dat a služeb popisného a prostorového charakteru.

Abstract

Development, Modification, and use of the system of statistical registers as individual entities is finishing and the outputs should be launched during 2013. The system is integrated into a single environment and the entities are subsequently gradually mutually interconnected. This process systemically led to elimination of duplicate data and improvement conditions for creation of new data. Currently the testing of connection to the basic registers of public administration is almost completed. The testing is concentrated to connectivity using the new interface and remote management of basic settlement units for the Register of territorial identification, addresses and real estate (RUIAN). The central data point of connections within the statistical system of registers is an element of the address place which is under the auspices of the Register of Enumeration Districts and Buildings. This register guarantees the lists of territorial administration units, buildings, addresses and their georeferencing in connection to RUIAN. It also includes specific territorial elements, records of about 5 million flats of the Czech Republic and it monitors the basic attributes of the selected territorial units of spatial and statistical character, equipment of buildings and apartments. Since 2013 users will be able to use a larger offer of data, descriptive and spatial services.

Klíčová slova: statistický registr; adresní místo; RÚIAN.

Keywords: statistical register; address place, RUIAN.

PŘÍNOSY PROJEKTU

Projekt „Úprava soustavy statistických registrů a její napojení na RÚIAN“ (dále SSREG) je realizován s podporou ze strukturálních fondů Evropské unie – program IOP. Byl připravovaný v návaznosti na globální architekturu statistického informačního systému. Realizační termín běží od 9.6.2011 do 30.6.2013. Přínosy soustavy jako celku jsou ve více směrech:

- využít základní registry pro tvorbu SSREG;
- snížit riziko chybovosti údajů ve statistických registrech vznikající využíváním více zdrojů;
- integrovat vytvořené registry do jednotného prostředí;

- provázat a odstranit ty procesy, které přispívají k tvorbě duplicit;
- napojit na centrální vedení klasifikací a číselníků Českého statistického úřadu (dále ČSÚ);
- Registr sčítacích obvodů a budov – správa prvku základní sídelní jednotka jako jeden z agendových informačních systémů pro RÚIAN;
- napojit statistické registry na celoevropský registr skupin podniků a zvýšit kvalitu z dat za nadnárodní uskupení podniků;
- vytvářet kvalitnější data a zlepšit prezentaci dat z registrů (prostřednictvím veřejné databáze, datového skladu ČSÚ, přes web rozhraní).

Přínosy pro Registr ekonomických subjektů (dále RES)

- propojení se základním registrem veřejné správy – Registrem osob;
- propojení s Registrem sčítacích obvodů a budov (dále RSO);
- propojení s Databází fyzických osob (dále DFO);
- příprava na propojení s Evropským registrem skupin podniků;
- podpora provádění výběrů jednotek pro statistická zjišťování;
- zařazení ubytovacích zařízení do RES;
- snížení zátěže respondentů statistických zjišťování;
- aplikace pro správu a koordinaci výběrů.

Přínosy pro Registr sčítacích obvodů a budov

- vytvořit rozhraní a napojení na RÚIAN;
- vytvořit metodiku a postup pro přidělování kódů soustavy územních a územně evidenčních prvků;
- vytvořit funkcionality správy územních prvků v systému klasifikací a číselníků;
- oddělit editační a výběrové schéma registru;
- vytvořit podmínky pro využití výsledků Sčítání lidu, domů a bytů (dále SLDB);
- v návaznosti na SLDB zpřesnit vymezení obsahu registru – upravit a zpřesnit rozsah atributů zapisovaných do registru;
- další cíle byly zrušeny (napojení na systém vedení metainformací o geodatech dle mzn. standardů, správa prostorových dat, integrace popisné a geografické části registru do procesu správy registru, aj.).

ROLE RSO V PROJEKTU

ČSÚ je editorem územního prvku základní sídelní jednotka (dále ZSJ), vede jeho číselník s atributy, hranicemi a definičním bodem. K atributům ve smyslu zákona č. 111/2009 Sb. patří příslušnost k nadřazenému katastrálnímu území, charakter ZSJ a mluvnický pád. Statistický zákon umožňuje portfolio atributů rozvíjet o další charakteristiky. Po jarním testování využití referenčních hranic katastrálních území, které se promítly do hranic ZSJ, došlo k ostrému ztotožnění vnitřní kresby ZSJ a statistických obvodů do hranic katastrů a ty byly v červnu 2012 naplněny do RÚIAN/ISÚI. RÚIAN od 1.7.2012 standardně poskytuje informace o ZSJ.

Agenda RSO zajišťuje pro správce RÚIAN dílčí činnost v oblasti přidělování kódů vybraným územním a územně evidenčním prvkům (viz vyhláška Českého úřadu zeměměřického a katastrálního). Za číselníky od

obce dolů je kontinuita v kódech zajištěna. Kódy číselníků RÚIAN se budou ukládat jako atributy příslušných číselníků ČSÚ a uživatelé je tedy ve výstupech budou mít k dispozici.

Výstupy RSO byly jedním ze zdrojů počátečního naplnění RÚIAN/ISÚI, tj. budov, adres, ZSJ, hranic městských obvodů/městských částí, číselníků. RSO byl jediným zdrojem naplnění technických vlastností budov a vchodů.

Obsah RÚIAN nemůže plně pokrývat specifické potřeby v oblasti statistického územního registru a RSO musí tedy počítat i nadále s vlastními zdroji údaje (statistika stavebnictví, sčítání lidu, domů a bytů, soustava statistických registrů). Existují obsahové rozdíly mezi RÚIAN a RSO v attributech a jejich míře podrobnosti (např. způsob využití budovy RÚIAN a podrobnější klasifikace stavebních děl ČSÚ), ale také v držení dalších entit jako jsou bezadresní vchody k bytům, evidence bytů a jejich technických parametrů, dalších územních prvků jako jsou statistické obvody, územně technické jednotky, díly ZSJ a díly částí obce skladebné do městských obvodů/městských částí.

Mezi novinky, které vedou k napojení RSO a tím i celé soustavy SSREG na RÚIAN, patří v aplikační rovině zejména vývoj nového rozhraní RÚIAN na ČSÚ, dále nová aplikace pro Správu ZSJ pro RÚIAN/ISÚI, rozšíření dosavadní správy územních číselníků ČSÚ o nové číselníky RÚIAN, upgrade a rozšíření webové aplikace pro prohlížení obsahu databáze registru - iRSO. V metodické rovině se vývoj zaměřuje na popis území pomocí statistik jako je struktura budov, bytů, obyvatelstva, a pomocí prostorových údajů jako je významový střed území, výměra, mapa.

Dopady do aplikace RSO a navazujících aplikací jsou tedy zásadní a patří mezi ně:

1. nová aplikace pro zpracování budov, adres RÚIAN po vyčištění (sjednocení) bude jediným zdrojem s konstitučním zápisem do RSO; ostatní zdroje (např. výkaz Stav 7-99) budou mít funkci doplňující na úrovni atributů;
2. aplikace RSO pro zpracování budov, adres z ISEO (MV), ISKN (ČÚZK) se po náběhu na RÚIAN uzavrou;
3. rozvoj statistik soustavy územních celků, např. ukazatelé počtu a kvality budov, bytů, adres, obyvatel, prostorových atributů v jakýkoliv územních tříděních;
4. nové exportní struktury a reporty pro veřejnost, doplněné o kódy RÚIAN, statistiky atributů;
5. nový export pro prezentaci dat registru ve Veřejné databázi ČSÚ;
6. v závěrečné etapě projektu rozšíření webové aplikace iRSO s mapovou službou.

SHRNUTÍ A ČASOVÉ ZARÁMOVÁNÍ

- napojení na RÚIAN je v současnosti testováno na stavových a změnových veličinách a ve výstupech se začne postupně promítat od druhého čtvrtletí 2013; efekty úspor z titulu přechodu na jednotný zdroj budou patrné od konce roku 2013, tj. po dočištění údajů;
- z hlediska tvorby popisných atributů jde o výrazné rozšíření a sjednocení obsahu, o pokrok v zpřístupňování dat uživatelům, o zvýšení kvality, rozšíření služeb;
- z hlediska tvorby geografických produktů pro vnitřní a vnější uživatele se v zásadě nic nezmění. I nadále budou produkty RSO vydávány ve čtvrtletních termínech a ve stávající nebo velmi blízké podobě. Jejich věcný obsah bude striktně odrážet stav referenčních prvků v RÚIAN, tudíž je bude možné považovat za plnohodnotnou alternativu k přímým výstupům z RÚIAN, rozšířenou o statistiky území.